

**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Środowiska,
Rolnictwa i Zagospodarowania
Przestrzennego**

Warszawa, dnia 23 grudnia 2009 r.

**Pani
Barbara Samborska
Burmistrz
Miasta i Gminy Góra Kalwaria**

KSR-410-18-02/2009

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli – Departament Środowiska, Rolnictwa i Zagospodarowania Przestrzennego, przeprowadziła kontrolę w Urzędzie Miasta i Gminy Góra Kalwaria, zwanym dalej „Urzędem”, w zakresie zapewnienia społeczeństwu udziału w postępowaniach dotyczących ochrony środowiska, w okresie od 1 stycznia 2006 r. do 30 października 2009 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Burmistrz niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, stosowanie przez Urząd Miejski w Górze Kalwarii przepisów zapewniających społeczeństwu udział w postępowaniach dotyczących ochrony środowiska.

W okresie od 1 stycznia 2006 r. do 30 października 2009 r. Rada Miasta i Gminy Góra Kalwaria uchwaliła Studium uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego oraz 12 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (mpzp), przy opracowaniu których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*², ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - *Prawo ochrony środowiska*³, zwanej dalej „POŚ” oraz ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko*⁴, zwanej dalej „ustawą o udostępnianiu informacji”, powinna zostać zapewniona możliwość udziału społeczeństwa.

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 z późn. zm.

² Dz.U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.

³ Dz.U. z 2008 r. Nr 25 poz. 150 z późn. zm.

⁴ Dz.U. Nr 199 poz. 1227 z późn. zm. Ustawa ta obowiązuje od dnia 15 listopada 2008 r.

Analiza dokumentacji dotyczącej Studium oraz 11 mpzp, wykazała, że w toku ich opracowywania przestrzegano przepisów art. 11 oraz art. 17 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w zakresie zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa.

Kontrola postępowań związanych z wydaniem 19 decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w ramach których przeprowadzano procedurę oceny oddziaływania na środowisko i sporządzany był raport, tj. postępowań dla których organ powinien zapewnić możliwość udziału społeczeństwa, nie wykazała nieprawidłowości. Uwagi i wnioski wniesione do 4 postępowań zostały przez Urząd uwzględnione i miały wpływ na określenie środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięć. Stwierdzono jednak, że w zawiadomieniach o wszczęciu ww. postępowań informowano że wniosek i dokumentacja znajdują się w publicznie dostępnym wykazie danych, podczas gdy w Urzędzie nie prowadzono takiego wykazu. Zdaniem NIK było to postępowanie nierzetelne.

Kontrola dokumentacji dotyczącej 32, losowo wybranych, spośród 54 decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wydanych bez przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko (bez sporządzania raportu), wykazała, że we wszystkich z tych spraw sporządzenie raportu miało charakter fakultatywny. Brak potrzeby sporządzenia raportu stwierdzony został, zgodnie z obowiązującymi przepisami, w drodze postanowienia po zasięgnięciu opinii Starosty Piaseczyńskiego oraz Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Stwierdzono jednak, że nie przestrzegano określonego w art. 51 ust. 4d POŚ (który wszedł w życie z dniem 19 sierpnia 2007 r.) oraz art. 65 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji, 30-dniowego terminu na wydanie tych postanowień. Spośród 16 analizowanych postanowień wydanych po wejściu w życie ww. przepisu, odliczając okres uzyskania wymaganych opinii, ustawowy termin został przekroczony w 12 przypadkach.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w okresie od 1 stycznia 2006 r. do 7 października 2009 r., w Urzędzie nie prowadzono publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku, o którym mowa w art. 19 POŚ oraz art. 21 ustawy o udostępnianiu informacji. W trakcie kontroli rozpoczęto wprowadzanie danych do kart informacyjnych. Wg stanu z dnia 21 października 2009 r. w wykazie, na formularzach typu A zamieszczono dane o 13 wnioskach, na formularzach typu B – o 7 decyzjach. W odniesieniu do decyzji wydanych w kontrolowanym okresie, wykaz zawierał dane o mniej niż 10% z nich. Wykaz nie zawierał też innych, wynikających z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18 czerwca 2007 r. w sprawie wzoru publicznie dostępnego wykazu, danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku⁵.

Przeprowadzona kontrola wykazała ponadto, że Gmina Góra Kalwaria nie posiadała wymaganego art. 17 POŚ – Programu ochrony środowiska wraz z Planem gospodarki odpadami, do opracowania którego zobowiązuje art. 14 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach⁶. Działania podejmowane w celu przygotowania takich dokumentów były nieskuteczne i przewlekłe. Opracowywane w latach 2005-2007 projekty zostały negatywnie zaopiniowane przez Zarząd Województwa Mazowieckiego. Nowe dokumenty, na lata 2008-2011 z perspektywą 2012-2015 opracowano w 2008 r., o czym poinformowano społeczeństwo 18 listopada 2008 r. O uzyskanie opinii Powiatowego Inspektora Sanitarnego

⁵ Dz.U. Nr 120 poz. 827.

⁶ Dz.U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251 z późn. zm.

oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (RDOŚ), Burmistrz Miasta i Gminy Góra Kalwaria wystąpił jednak dopiero 15 maja 2009 r. Oba dokumenty uzyskały pozytywną opinię RDOŚ w dniu 27 sierpnia 2009 r. Państwowy Inspektor Sanitarny pozytywną opinię w odniesieniu do Planu gospodarki odpadami wydał 14 lipca 2009 r. W październiku 2009 r., w Urzędzie brak było opinii Powiatowego Inspektora Sanitarnego, dotyczącej Programu ochrony środowiska. Jak wyjaśniono, po zauważeniu powyższego braku, wystąpiono o taką opinię w dniu 16 października 2009 r. Tak więc, po blisko 2 latach od rozpoczęcia wyznaczonego omawianymi dokumentami strategicznymi okresu ich obowiązywania, nie zostały one przyjęte. Podczas, gdy zgodnie z art. 14 ust. 12b pkt 4 ustawy o odpadach, po dwóch latach organ wykonawczy gminy winien przygotować sprawozdanie z realizacji planu gospodarki odpadami. Zdaniem NIK były to działania nierzetelne i niezgodne z obowiązującym stanem prawnym, uniemożliwiające właściwą realizację działań w zakresie ochrony środowiska.

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Systematyczne i bieżące wprowadzanie danych o wszystkich dokumentach zawierających informacje o środowisku do właściwych kart publicznie dostępnego wykazu.
2. Wyeliminowanie przypadków nieterminowego wydawania postanowień.
3. Doprowadzenie do przygotowania Programu ochrony środowiska oraz Planu gospodarki odpadami, w sposób umożliwiający ich przyjęcie przez Radę Gminy.

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Środowiska, Rolnictwa i Zagospodarowania Przestrzennego, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pani Burmistrz o przekazanie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani Burmistrz prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Departamentu Środowiska, Rolnictwa i Zagospodarowania Przestrzennego Najwyższej Izby Kontroli umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.